

EESTI RAHVUSFONDI TEGEVUSKAVA

Clukord meie kodumaal, maailma praegune üldpilt ja senised kogemused Eesti Rahvusfondi tööst nõuavad, et aktiivsus Eesti rahvusfondi kõigis töösektoreis jätkuks täispingeliselt, veelgi kasvades, veelgi jõulisemalt ja organiseeritumalt esinedes. Kui meie üldse tahame olla oma vabaduse eest võitlevad vabad eestlased, meie iseseisvuse traditsiooni kandev juhtiv väliskoloonia, siis ei tohiks meie küllalt stabiliseerunud hootsi koloonial ülejökäiv olla kokku panna Eesti Rahvusfondi 1947.a. tegevuseks vajalik kr. 60.000:-. See summa moodustaks ainult 1 % meie siinse eestlastepere aastatulust, mida hinnatakse vähemalt 60 miljonile kroonile. Võrreldes meil varem vabal kodumaal kanda tulnud maksudega, ka siinsete kohustustega, on see summa väike ja erakordselt tagasihoidlik. Ometi võimaldaks see summa teostada suure osa neist ülesandeist, mille hädavajalikkuse ja otsustarbekuse juures meist keegi ei kantle. Pilgud ja lootused kodumaalt, kõigist eestlaste keskustest üle maailma on pööratud lootvalt ja usaldavalt meile. Meie peame need lootused täitma.

Senine Eesti Rahvusfondi korjandus ja tegevus on toimunud aktsiooni ja vabatahtliku hoogtöö korras. Sellest tööst on saadud kogemusi, on tundma õpitud sellise korjandusega kaasnevaid puudusi ja nõrkusi. Senine aktiivsus on võimaldanud ühekordselt suurema summa kokkupaneku ja Eesti Rahvusfondi startimise. Kui nüüd Eesti rahvusfond oma tegevuses on välja jõudmas organiseerimisperioodist ja on asunud süstemaatilise, kaugemale ettekavatsetud tegevuse juurde, on loomulikult vajalik, et seda tegevust võimaldav summade ja toetuste laekumine muutuks kindlamaks ja pidevamaks.

Eesti rahvusfondi juhatus on seni pidanud korjanduse teostamiseks avalikkuse poole pöörduma avalike üleskutsetega ja oma töös oluliselt kasutama meie ajakirjanduse lahkete kaasabi. Nüüd, kus Eesti Rahvusfondi töö ka tema otseste ülesannete täitmisel üha suureneval määral on hakanud vilja kandma, osutub üha raskemaks selle korjamismeetodi kasutamine. Mida rohkem on Eesti Rahvusfondi aktiivsus kasvanud väljapoole, seda vähem on saadud sellest avalikku informatsiooni anda meie ajakirjanduse kaudu seespoole. Selles osas erineb Eesti rahvusfondi organisatsioon ja tegevus oluliselt kõigist meie teistest organisatsioonidest ja muust aktiivsusest. Eesti rahvusfondi juhatus loodab, et meie pagulaskoloonia mõistab seda Eesti Rahvusfondi eripära. Seoses sellega on vajalik, et ka Eesti Rahvusfondi korjandustegevus edaspidi rajatakse uutele ja kindlamatele alustele.

I. Eesti rahvusfondi korjandus.

Eesti rahvusfondi arvukad usaldusmehed, korjajad ja annetajad on esitanud Eesti Rahvusfondi juhatusale seisukohti ja mõtteid seoses korjanduse jätkuva teostamisega vastavalt ülalmainitud põhimõttele. Need ettepanekud on kõik olnud kantud soovist, et jätkuv korjandus organiseeritaks rohkem pidevamalt ja kohustuslikumalt. Kokkuastuv Eesti Rahvusfondi üldkogu on sobivaks kohaks mõttevahetuseks kõigi nende uute tegevus- ja korjandusmooduste üle.

Senistest kogemustest väljakasvanuna esitab Eesti Rahvusfond alljärgnevas üldkogule seisukohavõtmiseks kolm erinevat korjamismoodust, mida võiks kasutada esialgu koos, järkjärgult üle minnes kõige sobivamaks osutuvale:

1. Lõpetatakse aktsiooni korras seniste mälestustähtede (kr.10:-, kr.25:-, soovi korral ka muus summas) levitamine, kusjuures kevadiseks aktsiooniparooliks võiks olla: igasse eesti perekonda üks Eesti Rahvusfondi mälestus-

täht, mis hiljem võiks muutuda ka parooliks: igal töötaval rahvusaaslasel on Eesti Rahvusfondi mälestustäht. See aktsioon toimuks ülemaaliselt kõigi meie skautide ja gaidide lahkkel kaastööl juunikuus ja kulmineeruks Võidupühaks.

2. Teatavad piirkonnad koostöös Eesti Rahvusfondi toimkondade ja kohalike organisatsioonidega konustuvad oma peale võtma teatud osa Eesti Rahvusfondi tegevuseks vajalike summade kokkupaneku, teostades korjandust ise kohapeal vastavalt konapealseile tingimustele. See võiks toimuda ka perioodiliste toetuste vastuvõtu ja registreerimisega kohalike aktsioonitoimkondade poolt.

3. Vabatahtlik kultuuri-löbustusmaks Eesti Rahvusfondi heaks. Kõik Rootsis asuvad eesti organisatsioonid kohustuks kokkuleppel Eesti Rahvusfondi juhatusega kõigilt nende poolt korraldatavalt pidudelt, kinoetendustelt, rahvapildustustelt jne. tasuma teatud protsendi (näit. 5 %) Eesti Rahvusfondi, samuti lisades kõigile pääsmele, peokavadele jne. 1947.a. kestel näit. 20-50 ööri Eesti Rahvusfondi heaks. Kõik vastavad piletid, programmid kannaks siis Eesti rahvusfondi pisimärki, meenutades pidevalt meie inimestele meie tõelikkust võitlust ja meie ülesandeid ja kohustusi. Sama moodust võiks laiendada kogu meie kirjandustoodangule ja ajakirjandusele, kes lisaks kõigile trükistele Eesti Rahvusfondi kasuks mõnikümmend ööri. Eesti raamatuaasta puhul kandis vastavat märki iga meie trükitoode, mis ei võiks meie võitluse märki kanda ja sellega seotud olla iga pagulaskonna kultuurne ja muu eluavaldus.

4. Aktsioon välismaal. Tuleb loota, et Eesti Rahvusfondi aktsiooni rohkem organiseeritult teostatakse sel aastal ka välismaal. Eesti välisorganisatsioonide panus Eesti Rahvusfondi on seni kahjuks olnud veel tagasihoidlik ja väike. Võib aga loota, et kiiresti suurenev Inglise eestlaste koloonia aasta lõpupoole on võimeline juba arvestatavaid summasid kokku panema Eesti rahvusfondi eesmärkidele vastavate ülesannete teostamiseks.

II. Kirjastustegevus.

Olukorrad ei võimalda siin täielikku informatsiooni anda kirjalikult. Eesti Rahvusfondi juhatuse poolt on vastavad kavad üksikjalikult välja töötatud ja esitatakse üldkogule vahetult. Trükis ja trüki- valmis seadmisel on praegu 7 väljaannet, ettevalmistamisel 8.

III. Eesti rahvusfondi pressibüroo.

Tegevust siin tuleb tunduvalt suurendada, kuna tulemused selles sektoris on osutunud erakordselt edukaks. Vastavat perioodiliselt ilmuvat bülletääni on otsustatud välja anda aasta lõpuni 50 numbrit. Sellele lisanduks ca 30 meie maad, rahvast ja kultuuriküsimusi käsitlevat bülletääni. Mitmekülgne kontakt maailma ajakirjandusega tuleb organiseerida veelgi tihedamaks ja usalduslikumaks.

IV. Eesti rahvusfondi eriülesanded.

Üha rohkem on viimasel ajal osutunud võimalikuks meie inimeste osavõtt täieõiguslike liikmetena mitmesugustest suurtest rahvusvahelistest konverentsidest. 1947.a. suvigi juba annab siin meile võimalusi, mis varem olid otse mõeldamatud. Seda vahetut kontakti vaba maailmaga tuleb maksimaalselt ära kasutada ja selleks on vastavad summad eelarves ette nähtud.

Kavastatud ja koostatud on kavad mitme teisegi olulise eri- aktsiooni teostamiseks.

-3-

V. Eesti Rahvusfondi büroo.

Eesti rahvusfondi tegevus on arenenud ulatuses, millele praegune vabatahtlik bürooorganisatsioon enam kaugeltki ei vasta. On osutunud vältimatuks lisatööjõudude rakendamine. Eesti rahvusfondi büroo peab oma oluliseks ülesandeks sellel tegevusaastal tiheda isikliku kontakti loomist kõigi eestlaste keskustega Rootsis, mis tagaks usaldusliku, mõistva ja tiheda koostöö meie koloonia kõigi osadega.

Üksikasjalikum ülevaade Eesti Rahvusfondi tegevusest esitatakse Eesti Rahvusfondi aastakoosolekul.

Eesti Rahvusfondi Juhatus.

Eesti Rahvusfondi 1947.a. eelarve

Kulud	Tentud kulud kulude kava Kokku			Tulud
	1.1.-30.4.47	1.5.-31.12		
1. Korjanduskulud	2.111:78	3.200:-	5.311:78	1. 1946.a. ülejäak 17.829:78
2. Airjand.-trüki- tööd	9.999:55	42.200:-	52.199:55	2. kuni 1.5. laekunud 8.689:22
3. Pressibüroo	832:85	6.000:-	6.832:85	
4. Postikulud	852:90	2.700:-	3.552:90	
5. Bürookulud	204:83	500:-	704:83	Seis 1.5. 26.519:- Toetused
6. Ekspedeerimise ja asjaajamise kulud	712:40	2.400:-	3.112:40	1.5-31.12 60.000:-
7. Sõidu- ja reisi- kulud	149:80	1.000:-	1.149:80	
8. Eriaktsioonide kulud	212:80	2.000:-	2.212:80	
1947.a. ülejääk	15.076:91	60.000:-	75.076:91	
			11.442:09	
Kokku			<u>86.519:-</u>	<u>86.519:-</u>